

Sodininkų bendrijos turi daugiau teisių, negu noro jomis tinkamai pasinaudoti

Marijus VEČERSKIS 2015-06-10 09:52

Sodininkų bendrijų atstovai skundžiasi, jog nesulaukia jokios pagalbos iš savivaldybių tvarkant gatves, esančias sodininkų teritorijose. Nors sodininkų bendrijos įeina į savivaldybių teritorijas, jų gyventojai už savo lėšas perka iš valstybės žvyrą ir remontuoja bei prižiūri jos kelius, bet dėl to jie netampa sutvarkytų kelių savininkais. Gi valdžios atstovai tvirtina, kad trūksta ir pačių sodininkų iniciatyvų. Tuo labiau, kad lėšas už atliktus darbus galima atgauti.

Sodininkų bendrijos – miesto dalis ir moka miestiečių mokesčius

Kad sodininkų bendrijos priklauso savivaldybėms, patvirtino ir Vilniaus miesto savivaldybės Miesto plėtros departamento direktoriaus pavaduotoja Raimonda Rudukienė. „Sodininkų bendrijos yra miesto dalis ir šiuo metu mėgėjų sodo teritorijų ribų žymėjimo ir keitimo klausimus iš dalies reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai“, – sakė savivaldybės atstovė.

Kaip portalui minėjo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Finansų departamento Mokesčių skyriaus vedėja Klaudija Leonė, sodininkai moka tuos pačius mokesčius ir ta pačia tvarka, kaip ir likę visi kiti piliečiai. „Valdžios nustatyti mokesčiai – tiek sodininkų bendrijų gyventojams, tiek miestiečiams – yra vienodi. Sodininkai papildomai moka sodininkų bendrijos susirinkime nustatytus mokesčius bendrijos veiklai vykdyti. Taip pat yra žemės mokestis už nuosavą žemę. Jo tarifas dar šiais metais 0,3, o 2016 m. – 0,2 procento. Mokesčio dydis priklauso nuo turimos žemės ploto ir mokamas į VMI. Vilniaus miesto taryba gautas pajamas iš VMI svarsto bendra tvarka, tvirtindama metų biudžetą. Už bendro naudojimo žemės plotus sodininkų bendrijos nemoka įstatymų nustatyta tvarka“, – sakė Klaudija Leonė.

Dalis surenkamų mokesčių, pasak jos (įskaitant ir sodininkų bendrijose gyvenančių asmenų), skiriama infrastruktūros gerinimui. Skiriamų lėšų kiekis atskirose savivaldybėse priklauso nuo pačių savivaldybių. Yra savivaldybių, kurios skiria lėšas ir sodininkų bendrijose esančiai infrastruktūrai tvarkyti (pvz., žiemą valo sniegą).

Lėšos skiriamos svarbesnėms gatvėms tvarkyti

Lėšų sodo gyventojams kelių tvarkymui iš bendro savivaldybės biudžeto, pasak LR Seimo nario Roko Žilinsko padėjėjo Valentino Grumbino, gali būti neskiriama ir dėl savivaldybių pasirinktų prioritetų.

„Tai pakankamai sudėtingas klausimas, todėl vienareikšmiško atsakymo pateikti negalima. Lėšos, skiriamos gatvių remontams, yra surenkamos per mokesčius iš tų pačių sodų gyventojų bei asmenų, kurie negyvena ir nesinaudoja gatvėmis, esančiomis sodininkų bendrijose. Sodininkai gi naudojami gatvėmis ir keliais, kurie nėra sodininkų bendrijų teritorijose. Tad manymas, jog yra didelė neteisybė, kad sodininkai moka mokesčius, o valstybė neįrengia ir neremontuoja gatvių, esančių sodininkų bendrijose, yra ne visai korektiškas ir teisingas. Bet kuriuo atveju, tai yra bendruomenės – sodininkų bendrijos, seniūnaitijos, seniūnijos, savivaldybės – reikalas, interesas. Tarkime, X savivaldybėje gyvena 100 000 piliečių, iš kurių sodininkų bendrijose gyvena tik 100 asmenų. Savaime suprantama, kad

pirmenybė bus teikiama ne sodininkų bendrijoje esančioms gatvėms tvarkyti“, – sakė Seimo nario padėjėjas V. Grumbinas, kuris taip pat yra Kauno susivienijimo „Sodai“ valdybos narys.

Sodininkai už atliktus darbus turi teisę gauti kompensacijas

Pasak V. Grumbino, be visų įsipareigojimų, sodininkų bendrijų gyventojai turi teisę gauti kompensacijas už atliktus darbus, kurie priklausytų žemės nuomotojui. Tai reglamentuoja teisės aktai.

„Paprastai bendrojo naudojimo žemė sodininkų bendrijose priklauso valstybei ir sodininkų bendrijoms ji yra nuomojama. Tad teisės aktai numato ir kompensavimą už naujai įrengtas gatves. Bet kuriuo atveju, ne kartą siūlėme pirmiausia susiskaičiuoti, kiek yra tų gatvių ir kelių iš viso, kiek iš jų yra pagrindinių gatvių, kiek lėšų reikia joms sutvarkyti. Lygiagrečiai siekiame sutvarkyti žemėtvarkos klausimus sodininkų bendrijose. Šiuo metu nė vienas sodininkų bendrijų teritorijų planavimo dokumentas, t. y. sodininkų bendrijų generalinis planas, nėra registruotas teritorijų planavimo dokumentų registre. Žemės sklypai, skirti gatvių (kelių) eksploatavimui sodininkų bendrijose daugeliu atveju yra neteisėtai susiaurinti, kitaip tariant – tiesiog užgrobti“, – sakė V. Grumbinas.

Pasigenda ir pačių sodų bendrijų atstovų aktyvumo

Pasak Seimo nario padėjėjo ir Kauno susivienijimo „Sodai“ valdybos nario V. Grumbino, sodininkai patys gali padėti spręsti problemas, tačiau tam reikia didesnės jų iniciatyvos bei vieningumo.

„Viskas priklauso nuo pačių sodininkų, jų aktyvumo, supratingumo. Patys sodininkai yra susiskaldę, neturi rimto, jų interesus atstovaujančio, darinio. Seimo narys Rokas Žilinskas ne kartą siūlė jiems suvienyti savo pajėgas. Sunku jiems padėti, kai, pavyzdžiui, Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje dalyvauja 4-5 sodininkų bendrijų atstovai ir kalba skirtingai“, – sakė Valentinas Grumbinas.